Ч. 126 (11.467). Львів, субота 8. червня 1929. Рік XLVII.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.



## Український Народній Союз.

*Львів, 7. червня 1929.*

Від 13. до 19. травня п. р. відбувалася в Джерзи Сіті (Ню-Йорк — Злучені Держави) сімнацята з черги конвенція Українського Народнього Союзу, найстаршої і найсильнішої в Америці української асекураційно-допомогової установи. Саму конвенцію попередило ювилейне свято з нагоди 35-ліття У. Н. Союзу, про яке ми подали короткі інформації у вчорашньому числі. Нині хочемо присвятити кілька слів самому Українському Народньому Союзові з нагоди його конвенції.

У. Н. Союз представляє собою величезну і незвичайно богату установу. Доказом цього хочби та обставина, що він виплатив за час свого істнування, як довідуємося зі звітів про ділові наради конвенції, три міліони долярів титулом посмертного і около 175 тисяч долярів титулом допомог для калік і невилічимо хорих своїх членів. Як перша того роду українська установа в Америці відіграв він великанську і незвичайно позитивну ролю в організації, консолідації та національному освідомлюванні і рівночасно патріотичному виховуванні нашої еміґрації. Український Народній Союз — це та установа, що не тільки гуртувала, але й зберігала нашу еміґрацію для свого народу. Він робив це передовсім при допомозі такого випробованого та поширеного в культурному світі засобу як українська національна преса. Український Народній Союз відразу заснував свій орган „Свободу“, яка появляється досі як одинокий на американській землі український національний щоденник. Кожний член Союзу ставав обовязково передплатником „Свободи“. І таким чином за 37 літ свого істнування вспів У. Н. Союз звязати своїх членів незвичайно тісно не тільки під економічним, самодопоможним оглядом, але ще більше під оглядом моральним. Нічого так не зближує, нічого так не звязує людей як рідне слово на чужині, як спільність традиції та спільність туги за рідним краєм закуті в слові. І тому не диво, що Український Народній Союз виріс у таку могутню та важну українську позицію на американській землі, якою він нині є.

Але власне тому, що ця установа стала могутньою і сильною, найшлися і там, за морем, на американській землі, свої руїнницькі елементи, які мали недвозначні наміри захарапчити її в свої невідповідальні руки. Цьогорічна конвенція Українського Нар. Союзу була в деяких моментах подібна виступами всяких демагогів та безвідповідальників до загальних зборів деяких наших установ з минулих літ („Просвіти“, „Рідної Школи“). Ті люди і ті діячі, що двигнули цю установу, що поставили її на ноги, що намітили шляхи її розвитку, вже спроневірилися всяким неудачникам та безвідповідальникам. Вони мали аспірації позбутися їх та, опанувавши установу, творити на ній свої руїнницькі експерименти. Щож це за елементи, що мали такі аспірації? Це ті самі елементи, що змагали і змагають до того самого тут, у краю. Це ті, що нічого досі не вспіли збудувати, що крім „великих слів великої сили“, але слів крайної демагоґії та суспільного і національного баламутства не внесли до українського національного дорібку ні одної поважнішої позиції. А не внесли тому, що вони все старалися руйнувати те, що будували інші.

Як тут, у нашій нещасній Батьківщині всю творчу працю виконували українські національно-демократичні діячі, так і на вільній американській землі творили вони все, що мало за завдання підносити та національно зберігати українську еміґрацію. Тепер і тут і там простягають руку по весь довголітній дорібок тієї важкої національної роботи соціялісти чи інтернаціоналісти різної масти, щоби поекспериментувати народнім добром.

Конвенція Українського Народнього Союзу тривала шість днів. І за весь той час ішли з боку тих елементів усякі заходи в тому напрямі, щоби здискредитувати керманичів Союзу та прилюдну трибуну його національної думки, тоб-то орґан „Свободу“, в очах учасників конвенції. Та це їм не вдалося. Дістали належну відправу зараз-же при виборі президії конвенції. Головою (провідником) конвенції став головний редактор „Свободи“ О. Ревюк. В часі нарад, при дебатах над орґаном Союзу, аж 30 промовців виступило проти національно-демократичного напряму „Свободи“, але це до нічого не довело. Виговорилися буквально всі до одного члени опозиції, а конвенція у відповідь на те, по відповідній відправі для руїнників, висловила повне довіря для дотеперішнього національного напрямку „Свободи“ і її редакторів, та вибрала всю управу і всіх урядників Союзу виключно споміж національно певних і відданих національно-демократичній ідеольоґії членів. Цікаво, що при голосуванні над висловами довіря для редакції „Свободи“ заявилося за ним 213 делеґатів, а проти тільки 18. Виходить, що навіть дванацять споміж тих, що дали себе збаламутити руїнникам, піднесли потім руку за тим, щоби апробувати дотеперішній національний напрям „Свободи“.

Одним словом, засоби старокраєвої демаґоґії та руїнництва переносять відомі чинники вже й на американський ґрунт. Все те робиться на те, щоби внутрішньо ослабити та зробити невідпорним на всякі зовнішні напади ціле здорове ядро української нації. Робота це нікчемна, юдина! Але їй треба енерґійно протиставитись. Як місцеві національні установи і діячі так і заокеанські, ті що працюють на вільній американській землі, мусять йти рука в-руку в тій боротьбі та поборювати безпощадно і спільними силами все те, що є поважною загрозою для самого істнування нації.

## Високі студії і наша молодь.

В останньому часі видно потішаюче явище, що наша суспільність і в пресі і на нарадах починає застановлятися над тим, кудиб спрямувати на дальші студії абсольвентів середніх шкіл. Питання це дуже важне і варто присвятити йому більше часу і місця, бож молодь, що нині опускає шкільну лавку середньої школи, має стати в короткому часі на провідних місцях нашого економічного і культурного життя. І нині, коли ми стоїмо в початках нашого господарського усамостійнення, не є нам байдуже, яким студіям посвячується наша молодь.

Хочу звернути передовсім увагу на те, в якім напрямі студіює наша молодь нині: На 36,590 душ студентів (обох полів) на всіх високих школах у Польщі було в шкільнім році 1925/26 2.133 душ студентів українців, т. є. 5,8 процент всього студентства в Польщі, коли рахувати українцями і всіх православних.

По виділам студіювали українці:

| | Греко-кат. | Правосл. | Разом | % |
|---|---|---|---|---|
| Теольоґія | — | 66 | 66 | 3,1 |
| Право і політ. науки | 399 | 54 | 453 | 21,2 |
| Медицина | 185 | 74 | 259 | 12,1 |
| Фармацевтика | 10 | 5 | 15 | 0,7 |
| Ветеринарія | 49 | 14 | 63 | 2,9 |
| Дентистика | 2 | 6 | 8 | 0,4 |
| Фільософія | 741 | 101 | 842 | 39,5 |
| Аґрономія | 42 | 20 | 62 | 2,9 |
| Комунікація і інжен. | 39 | 54 | 93 | 4,4 |
| Архітектура | 6 | 7 | 13 | 0,6 |
| Механіка і електромех. | 39 | 53 | 92 | 4,3 |
| Хемія | 23 | 8 | 31 | 1,5 |
| Геодезія | 24 | 13 | 37 | 1,7 |
| Гірництво і гутництво | 13 | 12 | 25 | 1,2 |
| Красні штуки | 9 | 22 | 31 | 1,5 |
| Торговельні науки | 19 | 24 | 43 | 2,0 |
| Інші | — | — | — | — |
| | [illegible]600 | 53[illegible] | 21[illegible]3 | 100 |

Дивно якось робиться, коли переглядаємо кількість студіюючих на поодиноких факультетах. На фільософії і правах студіює аж 60,7 процент нашої молоді, підчас коли торговельні науки студіює 2,0 проц., геодезію 1,7 проц., аґрономію 2,9 проц., дентистику 0,4 проц., ветеринарію 2,9 проц., фармацевтику 0,7 проц. і т. д. Це явище ненормальне. Якраз вільні фахи, що працюють безпосередно над піднесенням нашого економічного і культурного життя і незалежно від державних чинників, повинні бути найбільше заступлені.

Коли шукати за причинами, чому саме на фільософії і правах найбільше нашої молоді, то, на мою думку, грає тут ролю передовсім перестаріла психольоґія, що по скінченні студій чекає готова державна посада, а далі ще й те, що молодь, яка кінчить наші клясичні гімназії, не підготована до практичних студій є до певної міри змушена вибирати ті фахи. Обі ці справи лежать в руках передовсім наших педаґоґів і вони в першу чергу повинні звернути молоді увагу на вільне звання, та відповідно її до нього підготовити. Ми мусимо здобути ті варстати праці, що досі майже зовсім занедбані з нашої сторони. Того вимагає наш національний обовязок, а коли би і це поминути, то іменно вільне звання дає кращі матеріяльні умовини, ніж яканебудь державна посада. При теперішнім стані річей по наших містах збивають мастки з нашого села ворожі нам елементи, а наша молодь мандрує на захід на ...державну посаду і то „за протекцією“.

**Ол. Охрим.**



## ЗАМІТКИ і ВІДГУКИ.

### Львівські події і Мадрид.

Понеділкові події у Львові з нападами на жидівські установи відбулися негайно після появи замітки в ендецькому „Львовск. Кур. Поранні“ про збещещення римо-католицької процесії. „Відрух обурення“, як подає „Ґлос Правди“ був орґанізований Обвепол-ем при допомозі студентської молоді не лише львівської, але й дублянської, спровадженої до Львова.

Виновником понеділкових подій вважає „Ґлос Правди“ ендецію, пишучи:

„Влаштовані в понеділок у Львові бреверії обвепольської молоді, підюджуваної народовою демократією — широкі крила жидівсько-німецької фами рознесли певно по світу і не забудуть в потворно роздутих розмірах зложити їх у Мадриді“.

Навівши цілу низку ендецьких гріхів, „полковницький“ орган вдаряє довбнею в свою учительку — ендецію, переводячи її в розряд противдержавних чинників:

„Глибоко помиляються жиди, коли думають, що львівські авантюри є вимірені проти них політичними керманичами Обвеполю. Нічого подібного. Демократія (себто всеполяки! — Ред.) змагає тут до викликання неспокою в краю. Приказ бити шиби в жидівських установах видано львівській орґанізації, тому що Н. Д. вірить, що жидівські [illegible] нададуть світовий розголос тому геройському вчинкові, що брязкіт львівських шиб відібється сильнішим віґомоном у Мадриді і Льондоні, як у Львові і Варшаві. Бажання викликати довкола Польщі атмосферу неспокою з усіми його наслідками в ділянці політики і фінансів — ось джерело львівських подій. Віджила стара, кількакратно напротязі 1918—1923 пробована метода ділання зовнішнім робом творити Польщі труднощі і мобілізувати проти неї міжнародні чинники і сили, коли тільки влада в краю не є в ендецьких

руках. Треба рішуче ствердити, що акцією того роду, як остання львівська, народова демократія, свідомо вибираючи момент, ділає проти інтересів держави, доставчаючи воду на млин саме тих жидівсько-міжнародніх елементів, що працюють на шкоду Польщі".

На ту саму ноту вдаряє „полковницька" фіьія у Львові — „Дзєннік Львовскі", повторюючи і намагаючися ослабити відгомін понеділкових подій:

Не маємо найменшого сумніву, що в хвилі, коли пишемо ті слова, вся ворожа Польщі закордонна пропаганда тенденційно бє на тривогу і кує зброю проти річипосполитої. Гомонять про львівські події в Берліні, Льондоні і Парижі, головно в Мадриді, де відбувається сесія Ради Ліґи Націй, якої одною з головних точок нарад є *справа національних меншостей*, а серед них жалоба опольських поляків на дошкульности Штальгельму. Менери Обвенолю занадто добре орієнтуються в арканах міжнародньої політики, щоби не здавали собі справи, які консеквенції для Польщі можуть потягнути за собою львівські події".

Справді неприємно мати таку справу на карку підчас мардидської сесії і разом з подіями на німецькому Шлеську.

## Румунія і справа національних меншостей.

Румунський міністр закордонних справ Міронеску зробив представникам преси сензаційну з огляду на свою щирість заяву про те, як ставиться мала антанта до справоздання комітету трьох для справ національних меншостей. Він сказав, що мала антанта разом з Польщею та Грецією буде проти поширення комітету до пятьох членів, а далі проти того, щоби національні меншости могли мати безпосередні зносини з Ліґою Націй, бо це нарушує державний суверенітет і витворює державу в державі. Мала антанта є також проти публікування зажалень національних меншостей і допускає лише публікацію числа зажалень. Нарешті мала антанта буде старатися взагалі не допустити до принціпіяльної дебати на Лізі Націй над проблемою національних меншостей.

## Активність „русских".

**Сила безсилих. — Джерела активности. — Інструктори-орґанізатори і розкладовий розгін.**

Як уже нераз зазначувалося на сторінках нашого органу, наші „русскі" від якогось часу починають проявляти помітну активність. Вже нераз вказували ми на товчки і джерела тієї активности, слабо підкреслюючи один момент: допомогу чужих сил. Як доказує минувшина, наші „русскі" ніколи не трималися своїми власними силами; вони не виростали з народньої маси, не спиралися на неї, тільки частинно, відокремлено втягали її в обсяг своїх обманних ідей, користуючись незвичайно розвиненою демагогією. Відповідно до хвилі вони були реакціонерами й консерватистами, що зберігали відсталі залишки маси, але вони могли бути одночасно й „прогресистами", радикалами, навіть „революціонерами".

Наші „русскі" спиралися все на чужій допомозі; то російській (перед війною група Дудикевича—Маркова), то російській і польській (група Глібовицького—Давидяка). В хвилі, коли валилася царська Росія, а польські чинники були заняті своїми внутрішніми справами і не могли присвячувати уваги цій невеличкій групці „общеросів", наші „русскі" просто перестали були істнувати. На галицькому ґрунті почали їх відроджувати їх старі приятелі — всеполяки, звертаючи їх фронтом проти українців, себто доручуючи їм традиційну функцію. Деякий час „русскі" вагалися, не знаючи, на котру ногу ступити. З хвилею заломання українських змагань, „русскі" піддалися під протекторат всеполяків і вернули на старі позиції поборювання українства. Та від мас трималися москвофільські ватажки якийсь час осторонь, в тіснішому крузі заслугуючи ласку у державців влади. За вірну службу віддано їм в неподільне посідання Ставропигію, наказуючи дальше заслугувати „Нар. Дім", відданий їм поки-що тільки в мандатарній формі правительственного комісаріяту.

І вони вже від кількох літ заслугують, щиро і з усею відданістю баламутячи в деяких околицях народ своєю „русскістю", православям і взагалі розбиванням народніх сил. Спершу тільки невеличкий комісарський гурток вірно виповнював доручену йому службу, а решта „русских" усе ще не могла явно і славно, з розвиненими прапорами перейти в протекторський табор. Однак те, що не повелося всеполякам, всеціло осягнула санація. Сьогодні вже весь москвофлільський табор найшовся по той бік добра і зла, як свідчать численні виступи наших „русских", що не рідко переходять у провокацію.

Незвичайно впадає в очі, що під теперішню пору найбільшу активність на нашому терені проявляють бебісти і „русскі". Діяльність їх все більше переплітається, зливаючись в одно ціле. Доказом цього приналежність львівських „старорусьских" іменованців до бебістичного клюбу в грибічній раді, приналежність визначних москвофілів на провінції до повітових управ Безп. Бльоку то-що. Тим і пояснюється активність „русских", їх орґанізаційний розгін. Стара звичка все мати певний протекторат, завела наших „русских" в обійми і на беззастережну службу бебістів. „Ідейний" цемент, що єднає оба табори в одну цілину, це боротьба зі „сепаратизмом". Ту боротьбу проводять наші „русскі" в рядах, при співділанні або під наказами бебістів з метою ослабити відпорні сили нашого народу.

З останніх виявів активности наших „русских" годиться занотувати встановлення реґіональних інструкторів-орґанізаторів, а саме: Якова Мицика на повіти: Ліско, Сянік і Коросно: Андрія Батенчука на повіти: Горлиці, Грибів, Ясло і Новий Санч; Юрія Плесикевича на повіти: Броди і Радехів; Мирона Труша на повіти: Золочів і Зборів і Корнила Гаврищкова на Камінку Струмілову і суміжні повіти. На інші повіти інструктори-орґанізатори будуть призначені напротязі червня. Завданням цих „громадських промисловців" є підсилення і поглиблення громадсько-орґанізаційної роботи в краю характеру політичного, освітнього й економічного.

З інших проявів москвофільської активности в останньому часі треба згадати: заснування місцевої орґанізації РСО в Стрілисках Старих (бобрецького повіту) та відкриття читалень Качковського в Лужку Долішнім (дрогобицького повіту) і в Білому Лісі (жовківського повіту).

На це збільшення активности „русских", звязаних підданчим вузлом із бебістами, на ширений ними розклад і баламутство серед частини нашої маси звертаємо увагу нашого громадянства та відповідних політичних, освітньо-культурних й економічних орґанізацій.

## Франківська Академія в Берліні.

*(Допис з Берліна.)*

Українське Академічне Товариство при Українському Науковому Інституті в Берліні влаштувало дня 25. травня в год. 20. в салі Інституту Академію з нагоди роковин смерти Івана Франка. Впорядчики і цим разом як при обходженні Шевченкових Роковин залишилися вірні принціпам святкування памяти великих людей у формі чисто річевих академій без всяких патетичних фраз.

Директор Українського Наукового Інституту в Берліні проф. Д. Дорошенко виголосив вступне слово на Академії, підкресливши в ньому велике загально українське значіння Івана Франка, як поета і як ученого. Далі слідував виклад д-ра Д. Олянчина про Івана Франка як історика, в якому прелеґент, перечисливши його наукові праці з обсягу історії літературної, культурної і політично-соціяльної, схарактеризував їх автора як ученого, що полишив великий слід в українській історіографії та традиціоналістиці.

Д-р М. Гнатишак виступив із коротким рефератом про любовну лірику Франка. У формі літературного есею подав прелеґент на підставі найновіших наукових дослідів спробу вияснення ґенези та літературно-історичну інтерпретацію „Зівялого Листя", вказуючи на актуальне значіння цеї збірки зі становища сьогоднішніх наймодерніших проблем мистецького оформлення.

В другу частину програми увійшов дуже вартісний виклад шановного гостя, члена Всеукраїнської Академії Наук і професора Українського Університету в Празі д-ра С. Смаль-Стоцького. Прелеґент говорив про Франка як „поета боротьби і фанатика моралі". Видвигнувши загальні риси Франкової поетичної творчости як першого в українській літературі могутнього вияву поезії для інтеліґенції, поезії творені ґенієм, який був першим українським поетом-професіоналом, акад. Смаль-Стоцький подав глибоку інтерпретацію великого циклю Франкових поем, у яких знайшли свій вияв поетові принціпи боротьби за волю і моральну обнову українського народу („Іван Вишенський", „Смерть Каїна", „Похорон", „Мойсей"). Мистецьким закінченням Академії була глибоко відчута та з незвичайним умінням передана декламація Вп. Пані Н. М. Дорошенкової, якою вона вичарувала у душах численної публики могутні Франкові рефлексії Прольогу до „Мойсея" та поетичну візію „Каменярів".

**М. Антонович.**

---

ПОС. ВОЛОДИМИР ЦЕЛЕВИЧ.

11)

## Самоврядування.

**Самоврядні (комунальні) каси.**

(Докінчення.)

У всіх комунальних касах ощадности виносили ощадности при кінці 1926 р. 75.693.691 зол., при кінці 1927 р. 153.679.462 зол., а за три квартали 1928 р. понад 200 міліонів зол. Висота уділених позичок виносила при кінці 1926 р. 99 міліонів зол., при кінці 1927 р. 211 міліонів зол. Зі сказаного бачимо, що комунальні каси ощадности розвиваються дуже скоро.

Через каси ощадности уділює Банк Краєвого Господарства кредити для ремесла і дрібного промислу. Висота уділених таким шляхом кредитів для ремесла виносила в 1928 р. 13,651.000 зол. Є це готівковий кредит на протяг десяти кварталів за сплатою одної десятої части кредиту що кварталу. Крім цього уділював Банк Господарства Краєвого тим касам ще й інших кредитів, а саме 14,645.000 зол. У формі дисконтового кредиту і 1,385.000 зол. ново основаним касам ощадности в готівці на книжочки для збільшення обіротового капіталу.

Побіч цього Державний Рільничий Банк уділював через повітові каси ощадности кредити для дрібного рільництва на закуп штучних погноїв, насінь і збіжа на засів. Це булаб у загальніших рисах діяльність самоврядних кас ощадностей. На наших землях під Польщею є одна каса ощадности на північно-західних українських землях, а зате у Східній Галичині у всіх повітах заложено такі комунальні каси. Деякі з них досить гарно розвиваються. Наприклад оборот повітової каси ощадности в Стрию виносив 3 міліони зол. в 1928 р., а вкладки ощадности понад 160 тисяч.

На вступі я зазначив, що комунальні каси побіч господарських мають і політичні цілі. Це відноситься в першу чергу до українських земель. Хоч повітові каси ощадности засновані засобами повіту, себто у Східній Галичині в першу чергу засобами українського населення, то воно не має ніякого впливу ані на склад дирекцій і надзірних рад тих кас, ані на фінансову їх політику. Повітові каси ощадности уділюють кредитів лише тим громадянам, які є в ласках у повітової влади. Знаю випадки, що від стараючихся за кредити вимагається переходу на латинський обряд. Самоврядні каси ощадности становлять тільки одно звено в ланцюгу реґіональної політики. Їх найдальша мета — виглядами господарських користей зєднати українське населення для так званої санації. Вони розвиваються лише завдяки фінансовій допомозі державних фінансових інституцій і при видатній співпраці політичної адміністрації. Вони не в силі поширити ідеї ощадности серед українських народніх мас, і не в силі осягнути намічених політичних цілей, а можуть щонайбільше в деякій мірі припинити розвій української кредитової кооперації.

Таким чином обговорив я найважніші ділянки діяльности повітової самоуправи, з діяльністю повітових самоврядних кас ощадности включно. В моїх виводах опирався я головно на офіціяльних джерелах. Нема найменшого сумніву, що діяльність повітової самоуправи є ще більше некорисною для українського населення, як це я представив, тому, що в своїх офіціяльних звідомленнях старається повітова самоуправа богато справ поминути мовчанкою. Наше громадянство повинно в національному інтересі заінтересуватися ближче діяльністю повітової самоуправи, збирати фактичний матеріял, що відноситься до цеї справи і подавати його до вжитку преси і послів. Я свідомо поминув одну важну ділянку діяльности повітової самоуправи. Повітові старости як керманичі повітової самоуправи в заступстві повітової ради й виділу виконують ще нагляд над господарською діяльністю громадської самоуправи. В тому характері вони не дозволяють вставляти в громадські бюджети жертв на українські просвітні чи гуманітарні цілі, а зате доручають громадам ухвалювати видатки на ріжні польські цілі. Ту діяльність старостів обговорю окремо тоді, коли буду представляти діяльність громадської самоуправи.

З дотеперішнього стану повітової самоуправи український нарід мусить зробити слідуючі висновки:

Слід негайно на всяких політичних вічах та довірочних нарадах домагатися скасування комісарщини у повітовій самоуправі та домагатися переведення виборів до повітової самоуправи на основі загального, рівного, безпосереднього, тайного та пропорціонального права голосування. Так, як могутня воля широких мас населення між іншим заставила уряд скасувати наказних громадських комісарів і перевести вибори до громадських рад, так слід зорганізувати могутній вияв волі українського народу в справі повітової самоуправи.

## На економічні теми.

# Де шукати причини етатизму.

Коли приглядаємося розвиткові господарського етатизму в Польщі і одночасно некорисним його наслідкам для населення, то насувається питання: яка ціль такої економічної політики? Щоби й це питання стало нам ясним, загляньмо ближче в нинішню госп. суспільну ситуацію цілої Европи, зглядно нинішньої доби.

Не було в ході історичних подій ніколи такого розмаху і розквіту господарського життя, як в останній передвоєнній добі, в добі господарського лібералізму, приватної ініціятиви одиниці, всемогутнього капіталу, що зродилися у французькій революції, на руїнах февдального ладу.

Та всесвітня війна створила такі обставини, що захитали дотеперішньою господарською і соціяльною структурою і цілим капіталістичним устроєм вільної (лібералістичної) системи народнього господарства так сильно, що, як виявляється вона закінчила добу цього устрою, а людство входить в якусь нову, досі нікому незнану і ніким невясовану.

Дотеперішні революційні повоєнні зриви у користь комуністичного ладу чи не менше ударна система фашизму не виявляють досі сили, самозакріплення, хоч обі системи вбивають у нове життя своє пятно. Перехрещуючись вони вже нині причиняються до підготовки чогось нового, але неясного, неозначеного.

У державах незахоплених цими двома системами, головно у тих державах, що їх господарське життя, потерпівши сильно від повоєнних ударів, не є в силі прийти до рівноваги і все є під загрозою внутрішньої госп. скрути, шукається переходового виходу, щоби не допустити до господарських катаклізмів. Та наслідком скомплікованости питань повстає у них часто плутанина понять і засобів, що вдираючися під законні постанови потрясають госп. життям. У висліді ситуація погіршується, росте суспільна економічна боротьба. Тому не диво, що суспільно господарські питання лягли нині в основу політики усіх партій та урядів. До того прилучається повоєнна психоза нервозности і нетерпимости. Чим далі на Схід Европи, тим більше напружений і заплутаний цей стан. І то не лише у нутрі держав, але й між ними, а до того тим більше, чим більші між ними устроєві ріжниці.

І хоч здавалось би, що актуальні господарські питання повинні бути свого роду відтяженням від політичного напруження та причиною для консолідації задля їх розвязки, то по правді є вони тільки поглибленням політичних напружень, як внутрішніх так і міждержавних і то таким ярким поглибленням, що перша ліпша причина, особливо на сході Европи, може викликати такі комплікації, що з них може не бути виходу.

А в Польщі? І її не лишають ці трудноші на боці, і в ній йде серед дуже гострих відносин велика боротьба за ці справи. Вона заогнилася ще більше з нагоди останньої господарської скрути. Згустив загально атмосферу останній рапорт Девея, що розкрив перед світом важке госп. положення Польщі, а перед нею слабу надію на кредитову допомогу. Нині перехрещуються щораз то нові кличі і погляди на теми переустрою. Ці погляди бувають так розбіжні, що й зорентуватися нераз у них годі, а ще тяжче передбачити, якою дорогою піде уряд.

Теоретично можна би їх поділити на оськи три головні напрямні, попри які пливуть інші, вже слабші течії:

1) Представники інтересів великого приватного капіталу (промисловці, купці, великі земле-власники) є безумовними приклонниками давнього господарського лібералізму, з тим тільки застереженням, що ослаблені фінансово вимагають від держави охорони перед соціяльними реформістичними кличами та фінансової підтримки. В цьому видять вони майбутню силу Польщі, даючи практичні приклади, що реформи (наприклад земельна) це шкідливі експерименти, які лише обнижують продукційну силу суспільности. Але самі вони видять, що серед нинішніх напрямків не можуть устоятись зі своєю програмою, тому хоч і не на руку їм нинішній уряд, вони його підтримують як можуть за ціну його неуступчивости супроти соціяльних новаторств.

2) Їх засадничими противниками є соціялісти, борці за усуспільнення (націоналізацію) варстатів продукції і за одноцільну управу ними, без нарушення індивідуальної ініціятиви й досвіду. Вони видять одинокий вихід з нинішнього положення в етатизмі, тобто в удержавленні прив. власности, навіть коли це реалізує нинішній уряд, бо вірять, що в боротьбі з іствуючими нині відносинами, пролєтаріят стане побідником і він візьме керму держави в свої руки разом з апаратом, підготованим вже теперішним урядом до націоналізації, до переміни вільної системи господарки у колективну. І вони мають в нин. уряді прихильників.

3) Третім щораз голоснішим напрямом є концепція, що протиставиться обом попереднім і пропагує перебудову суспільности на фахові стани після їх звання, не кляси. До фахового стану має згідно з їх теорією обовязково належати кожний, що в даному званню працює, без огляду на національну чи іншу приналежність і переконання. Нації і партії малиб при таких станових організаціях щезнути. Це рід італійського фашизму, чи французького солідаризму, для якого держава є самоцілю, а її стани функціями, в яких одиниця — це самостійна в господарстві клітина, але у всіх інших справах майже без значіння і без впливу.

Усі ті напрямні суспільного устрою поборюють себе завзято та шукають опори в уряді, який переходячи з одних рук у інші, допровадив до такого стану, що нині кожна течія вже має дещо для себе здобуте. І нинішні теоретики тих груп залюбки надслухують, коли і на яку ногу схоче ступити уряд, а не довідавшися нічого, позволяє собі на безчисленні теоретичні адмоніції і на цьому їх розмах кінчається.

Та нинішній уряд, що, мовляв, станув понад партії, йде цілком іншим шляхом, ніж цього бажають собі ці або ті реформатори сусп. устрою. Його цілю — як це видно з численних познак — його власна сила. У тій цили і відбувається пересунення засобів майна з рук громадян у руки держави, навіть коштом їх зубожіння, коли годі інакше придбати для держави все те, що їй необхідне. Тут і джерело так сильно прискорюваної політики етатизму з боку потравневих урядів, дарма, що уряд густо-часто цьому заперечує. Можуть собі одні творити теорію суспільного перестрою, можуть противники етатизму наводити навіть наглядні докази, що етатизм є для населення надмірним тягарем. Все це уряду не зворушує, бо він має свою ціль, яка наказує йому на всякий випадок мати всі засоби й усі нитки у одних певних руках, а не розпорошені. Щоправда рапорт Девея дещо затрівожив реалізаторів тієї системи. І тому повстала деяка дезорієнтація. Та рішучий виступ маршала Пілсудського положив цему кінець, бо все робиться для вищої цили, для готовости, для сили на всякий випадок.

**М. Творидло.**

---

# Шкільні інформації.

**Виїмки з приписів львівської Шкільної Кураторії у справі вписів та вступних іспитів до ґімназії.**

1) Приватні школи не мають права приймати приватних учнів та госпітантів. 2) Звичайний термін вписів припадає на кінець червня, після роздачі річних свідоцтв. Після вакацій можна вписуватися тільки тоді, коли кандидат відповідно оправдає своє спізнення. В нормальному речинці приймає учнів сам директор, на протязі року клясова комісія. Учнів, що були виключені з якоїнебудь школи, можна приймати на підставі постанови Педаґоґічної Ради, або дозволу Кураторії. Приняття до осьмої кляси іншої ґімназії можливе тільки на основі дозволу Кураторії.

3) До першої кляси дирекція може приймати молодь, що до кінця біжучого календарного року скінчить 10 років, а не переступить 14 років, до вищих кляс — молодь відповідно старшу. Якщо учень переступив найвищу норму віку, приписану до даної кляси, може приступити до вступного іспиту тільки за дозволом міністерства; прохання має внести домашня опіка (а не учень сам!) і подати важні причини. Спізнення віку є перешкодою до приняття тоді, коли учень зголошується до ґімназії вперше, або наново, після перерви. Тільки хто спізниться через повторювання кляс, тому не можна відмовити приняття.

4) Звичайний речинець вступних іспитів припадає також на кінець червня. У вересні, або на протязі першого півріччя можна здавати тільки в такому разі, коли кандидат відповідно оправдає своє спізнення. На протязі другого півріччя не можна здавати вступних іспитів.

5) При зголошенні до першої кляси не треба вносити ніяких подань; при зголошенні до вищих кляс треба внести подання до **дирекції школи** (навіть тоді, якби справу мала рішати Кураторія, прохання має бути звернене до дирекції), а до нього додати такі документи: а) метрику, б) всі шкільні свідоцтва, в) опис життя, написаний власноручно, з зазначенням дотеперішніх студій, г) виказ переробленого матеріялу й лектур, написаний власноручно, д) посвідка, в який спосіб кандидат підготовлявся до іспиту, е) свідоцтво моральности, якщо кандидат скінчив 14 років, є) на домагання дирекції — особистий доказ, ж) свідоцтво щіплення віспи, не давніше, як зперед двох років.

Крім того домашня опіка має зложити заяву, що кандидат у біжучому шкільному році ніде не приступав до вступного іспиту.

6) Вступного іспиту вимагається від тих, що вертаються до школи після однорічної або довшої перерви.

7) Не можуть здавати вступного іспиту такі учні, що: а) переступили дозволений вік, б) хотіли би скоротити студії (перескочити клясу, яку малиб повторяти), в) були виключені з ґімназії, якщо не мають дозволу Кураторії, г) не можуть принести свідоцтва моральности, є в судовому слідстві, або будять сумніви щодо свого поведення, д) що з їхніх документів (опису життя, списку лектур) можна набрати переконання про невистарчаючу підготовку.

8) Вступний іспит дає право ходити тільки до тої школи, в якій його учень здав; перенесення можливе тільки за дозволом Кураторії. Хто не здав вступного іспиту в одному році, може здавати його до вищої кляси з кінцем того самого року. Зі вступних іспитів не вільно видавати посвідок, хіба шкільній владі, або іншій школі урядовою дорогою. Не вільно видавати свідоцтв відходу без оцінок безпосередньо після початку шк. року тим учням, що їх принято до даної кляси на основі вступного іспиту.



---

# Варто не забути!

**Обезпечуйтеся від крадіжки з вломом!**

В останніх тижнях читаємо оголошення в нашій пресі:

„Перед виїздом на вакації не забудьте обезпечити свого помешкання від крадіжки з вломом в Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“ у Львові вул. Руська 20. За обезпечення домашнього урядження на 1000 зол. пересічна річна премія враз із додатком виносить 4 зол.“

Тисячі й десятки тисяч читачів нашої преси без належньої уваги пропускають це оголошення, цю важливу пригадку. А варто застановитися над цею пригадкою, призадуматися над нею і не забути її здійснити. Хіба зайвим було би вказувати на поширення вломів і грабіжництва в останніх літах. Богата поліційна хроніка та численні судові процеси постійно пригадують нам, в якій добі живемо, як часто наші помешкання падають жертвою вломів і крадіжи. Особливо у вакаційному періоді, коли помешкання залишаються без відповідного догляду, збільшуються напади на помешкання правильно і сезоново. Дуже часто буває, що незаможний інтелігент, виїхавши з ріднею на вакаційний відпочинок, з важким трудом добувши потрібні засоби на виїзд, вертає до „обчищеного“ помешкання, безрадно розводячи руками і знову задовжуючись на придбання найпотрібніших річей. Звичайно після такої вельми коштовної научки, пошкодований присягається обезпечитися від крадіжки з вломом при „найближчій нагоді“. Але минає день за днем, справу відкладається і поволі вона розпливається в нових щоденних турботах. Пошкодований перед виїздом на літній відпочинок має нові справи і виїзджає з думкою, що вдруге хіба влом не повториться, бо чомуж вломники не мали би відвідати інших помешкань, краще й достатніше вивінуваних. Та часто і вдруге можна обманути себе. А щож говорити про тих, які не зазнали „очищуючої руки“ вломників? Вони тримаються „традиції“ і взагалі не думають про обезпечення від влому і крадіжки. Очевидно, ні одні, ні другі не жалують невеличкого видатку на премію, тільки піддаються інерції.

Коли згадуємо про потребу обезпечуватися від влому і крадіжки, то помилково булоб думати, що це рекламова замітка в користь Т-ва „Дністер“. Без сумніву, збільшення фондів (в першу чергу оборотових) нашої народньої установи не може бути річчю байдужою. Та в даному випадку не це маємо на увазі, тільки збільшення обережности в нашому громадянстві при допомозі обезпечення. І то тимбільше, що розмірно невеличкою

ціною можна купити собі спокій і в деякій мірі вакаційну безжурність. Домашнє уладження навіть інтелігентської сім'ї у Львові й на провінції пересічно обертаєтся коло вартости 5.000 зол., від чого при обезпеченні платиться річну премію 20 зол. Забезпечитися ціною 20 зол. і на випадок нещастя могти вернути собі рівновартість втраченого — ось що повинні ми тепер мати на увазі. Тому варто побороти звичайну нас інертність, варто обезпечитися від вогню і крадіжи, варто про це не забути.

## Англійська партія праці й справа національних меншостей.

З огляду на те, що дотеперішній прем'єр Болдуін подався до димісії, також дотеперішній представник Англії в Лізі Націй, сер Чемберлен не піде на сесію Ради до Мадриду. Англію буде заступати як на сесії Ліги Націй, так і в комітеті для національних меншостей сер Джордж Греєм, англійський посол у Мадриді.

Цікаво, чи Мекдональд буде уважати за обовязкові для нового кабінету ті дуже некорисні для національних меншостей постанови комітету трьох, на чолі якого стояв власне Чемберлен. З приводу цієї справи близький до партії праці орган „Менчестер Гвардіян" пише: „30 міліонів меншостей мають добру підставу тішитися з приводу перемоги британської робітничої партії, бо ця перемога правдоподібно вивонить їх від дальших несправедливостей та образ, які вони досі терпіли. Справоздання, яке виготував Чемберлен та два його колеги майже нічого не варте; якби його принято, меншости не мали би сліду тієї охорони, яку їм обіцяно в мирових договорах. Новий британський уряд не може мати нічого спільного з таким справозданням. Одним з його перших зовнішньо-політичних завдань буде стримати спільну офензиву малої антанти та Греції проти прав національних меншостей, бо тут розходиться про офензиву, яка в головних своїх підставах спрямована проти Ліги Націй".

## Дивогляди.

### Подружа і школа.

Шкільний інспектор у Шікаґо видав такий розпорядок:

„Доручаю всім мужам, в яких хаті є жінки, що не скінчили 16 літ, щоби посилали їх до школи. Коли цього не зроблять, то за цей проступок будуть приневолені заплатити високу грошеву кару. Смит, шкільний інспектор".

Цей інспектор не був пяний, а виконує точно істнуючі закони. Американський закон каже, що примусова шкільна наука тягнеться до 16 року життя. Факт подружа не зміняє тут нічого. Коли 15-літня Кляра Гартлей вийшла кілька місяців тому за купця Джона Мек Крорна, а виїхала на 10 день у пошлюбну подорож, вернувшись до хати, найшла вcase... 

### Після протижидівських демонстрацій.

### Уряд ґарантує спокій.

Пос. д-р Розмарін засував телефонічно мін. вн. справ Складковському положення у Львові. Після довшої телеф. конференції міністр запевнив пос. д-ра Розмаріна, що видано всякі зарядження, які ґарантують спокій та безпеку у місті.

### Заява воєв. Ґолуховського.

Після появи надзв. видання „Льв. Курєра Пор." (сконфіскованого) з редакційними увагами в звязи з заявою архиеп. Теодоровича, Твардовського та Лісовського до воєводи Голуховського — інтервеніював пос. Розмарін у воєводи та звернув увагу на консеквенції, які можуть повстати з аґітації, яку ведуть на основі того листа проти жидів. Пос. Р. звернув увагу, що під впливом того листа можуть наступити ексцеси в жид. дільниці. Воєвода відповів, що дає повну ґарантію спокою в місті, що приготований на все та відіпре силою якінебудь наміри нарушення спокою і порядку. Воєвода сказав, що має позитивну відомість що єпископи приняли депутацію польської молоді, від якої зажадали спокою і дістали щодо цього запевнення.

### Ректори до молоді.

Ректорати і сенати університету, політехніки й акад. ветер. медицини видали відозву, в якій взивають молодь негайно вернути до правильної праці, перерваної жалюгідними заворушеннями. Сенати осуджують нелеґальний страйк і збори в університеті проти заборони влів. влади. Добро молоді вимагає негайного успокоєння, бо лише тоді акад. влада може інтервеніювати у вищої влади в справі молоді. Ректорати за всяку ціну бажають оминути оконечности, себто зачинення акад. шкіл.

### Делеґат мін-ства внутр. справ.

Аґ. Всх. довідується, що в звязи з протижидівськими ексцесами виделеґували спец. одного з вищих урядовців мін-ства внутр. справ, який має розслідити події й обставини, що їм товаришили.

### У вищих школах.

У вищих школах учора страйк тревав далі. Входи до всіх вис. шкіл обсадили члени страйк. комітету, які не впускали демократичних польських студентів, жидів і українців. На цьому тлі приходило до перепалок. Корпоранти накидалися навіть на професорів і асистентів, яких також не хотіли впустити. Цілий день біля вищих шкіл дижурували відділи кінної і пішої поліції, що не позволяли збиратися більшим гуртам.

### Ревізія в „Льв. Курєрі Пор.".

В четвер веч. поліція перевела ревізію в редакції „Львовск-ого Кур. Пор.", „Кресовій друкарні" (де друкується цей часопис) і в мешканнях ред. комітету з нач. редактором включно. Головно перевела ревізію у ред. Свірського, Деневічевої, Богдановичевої, Ґрабрика, Бертонія та Салабуня. Найшли обтяжуючий матеріял, що доказує про роботу, кермовану „Обвєполем". Подробиці з огляду на слідство держуть у тайні.

### Чотири арештовані на волі.

Радна палата карного суду ухвалила випустити на волю студ. політехніки Жултовського та Косінського, монтера Ліпца й асекур. урядовця Вавра, бо устійнено, що в критичнім місци найшлися припадково.

### Демонстрації.

В четвер около 9. год. веч. повторилися вуличні демонстрації акад. молоді. Кількасот енд. молоді перейшло вулицями міста від Акад. Дому при вул. Лозінського під ратуш і старалися дістати під будинок лат. епископату при вул. Чарнецького. Поліція розігнала студентів. Дрібні гуртки студентів бічними хідниками дісталися під епископат, де вибрали делеґацію до дух. влади. З епископату вертали вул. Чарнецького і Підвалля на Бернардинську пл. і розійшлися спокійно. На вул. Руській вибили шиби.

## Мекдональд їде у Женеву.

З Льондону прийшли вісти, що Мекдональд вибирається у Женеву на вересневу сесію Ліги Націй, щоби особисто допильнувати справи розброєння й одержати в тій матерії конкретні вислідн.

## Рада Ліги Націй.

Дня 6. червня зібралася Рада Ліги Націй в характері неофіц. комітету під проводом яп. дел. Адаці і зазнакомилася з рапортами комітету 3-ох в справі меншостей.

## НОВИНКИ

— **Зайняття „Діла".** Вчорашнє число „Діла" зайняло Староство Гродське за кінцевий уступ статті п. н. „Корпорантські вояовники". Це вже 15-та з черги конфіската „Діла" в цьому році.

— **Заборона зеленосвяточної збірки.** Цього року відмовили всі три східногалицькі воєвідства дозволу на переведення організованої збірки на Товариство Охорони Воєнних Могил та Українське Товариство Допомоги Інвалідам у Львові. Мотиви відмови — перетяження населення ріжними збірками та і те, що збірку ділили оба Товариства. Минулого року не вважало цього за перепону ніодно воєвідство. Тому цього року не буде збірки на лісти. Обовязком громадян, товариств, інституцій і економічних установ надіслати свою жертву на оба товариства чеками, які будуть розіслані з усіма часописами.

— **Не дивуйтесь погоді.** Із Ню-Йорку присилають нам звістку, яка має розважити всіх, що проклинають температуру зовсім невідповідну на місяць з таким гарним іменем. А саме цього понеділка був там найхолодніший червневий день, який памятає метеорольоґічне тамошнє бюро. У Бостоні було ще страшніше: впав сніг, правдивий сніг. Два дні раніше кілька осіб умерло там від соняшного удару. З ріжних американських сіл прийшли звістки про морози. Якби ми дали ці звістки до „Дивоглядів" то не один читач заявив би, що після того всього, що природа вигадує від якогось часу, у них нема нічого дивного.

— **У добі цензури.** Литовський уряд відобрав почтовий дебіт таким часописам: „Берлінер Таґеблят" і „Ріґаеше Рундшав", „Фоссіше Цайтунг" не має права вступу вже від довшого часу.

— **Засуд на правнука Шлєра.** Розправа проти письменника, історика мистецтва, великовласника, ще й правнука „Розбійників" — Ґляйхен-Русвурма закінчена. Слідство ствердило, що обвинувачений таки хотів ошукати товариство обезпечень, щоби поправити свої матеріяльні клопоти і підложив у пакет замісць шнура перед здоху миш. Лікарі не найшли в ньому ніяких ознак ненормальности. Тому він заплатить 100.000 марок кари, або посидить місяць у вязниці.

— **Учителі на військові вправи.** На 8 тижнів підуть на військові вправи від 5. липня до 25. серпня народні вчителі, уроджені в 1900 і 1905, вчислені до резерви.

— **Велитень прокинувся.** Дрімучий, досі невигорілий Везувій пригадав знову про своє істнування нещасливим мешканцям найближчої своєї околиці. Від двох днів блюває він кипучою лявою, що розливається на 20 метрів ширини. Села Терцінґо та Барре евакуовані. Залізниця, що йде під збічам вулькану ось-ось може бути залита. Вілле дель Інферно вже засипане камінням і жужелицею.

— **Кризи театрів.** Майже всі міські театри в Польщі, це дорогий спорт, який оплачують фонди поодиноких міст з податків населення, що здебільша не відчуває навіть потреби театру. Ось нові дві звістки про фінансові клопоти театру в Лодзі та Катовицях. Актори в Лодзі не мають пенсій, бо пенсії обложені арештом за неоплачені емеритальне обезпечення та Касу Хорих. У Катовицях скарб наклав арешт на маґістратську субвенцію для театру, бо дирекція театру винна за доходовий податок гарну суму 60.000 зол. Як бачимо, бухгальтерія ведена зразково!

— **Дипльомат з темпераментом.** Новий італійський амбасадор у Польщі, Франклін Мартін, приїхав до Варшави передати від свого уряду президентові Польщі грамоти свого уповноваження. До цієї церемонії привіз він усе, що треба: одяг, промову, валізи, з виїмком одної дрібниці — грамоти свого уповноваження. Тому в останній мент порадили йому залатати цю прикру помилку формально і передати порожню запечатану коперту.

— **Ріжні вістки.** У Льозанні закінчила свій зїзд „Міжнародня Радіофонічна Унія", рішивши притягнути до своєї організації всі державні та приватні союзи. — Міністерство почт у Парижі погрожує своїм урядовцям, що коли вони почнуть свій страйк, організований під впливом професійних комуністичних організацій, тоді уряд приноровить до них найтяжшу кару. — У мадярськім місті Нірєдьгаза вибухла в школах своєрідна епідемія названа „мітерострія": дітям випадає волосся, а голова вкривається лишаями; лікарі не в силі з нею боротись. — Віденська преса повідомляє про велике банкроцтво відомого міліонера та фінансіста Кастіліоне. — З нагоди порозуміння італійського уряду з Ватиканом складуть оливну галузку на могилі великого дипльомата Кавура. — Румунська Академія вибрала своїм членом-кореспондентом проф. унів. у Загребі Петра Скока, югославянина, спеціяліста від румунської фільольоґії. — У польськім містечку Ґочалковіце, жінка одного інжиніра з Бельська, вродила дитину в літаку, заки доїхала з одного місця на друге. — У Парижі радить кіновий конґрес при співучасти 17 держав і радить, як охоронитись перед американською конкуренцією.

— **Згукова фільма з Америки.** Цього тижня Берлін оглядав першу згукову фільму прислану з Америки. Був це сензаційний день, після довгої попередньої боротьби за кошта її вистави з американськими підприємцями. Виставляли песу „Видючий дурень" з Ол. Джонсоном. Песа була з технічного погляду зразкова; співи, музика, розмови — все прегарне, як живе. Тільки сам сюжет і його обрібка мало кого задовольнили. Почувалося крам, призначений для широкої невибагливої маси, сильно підсолоджений.

— **Спорт, гиґієна і мораль.** Крім останніх виборів ведеться в Англії дискусія ще над другою важною справою —чи можна грати в ситківку (теніс) з голими ногами? Є це одно із тих спортових питань, які виринають що сезону на сторінках англійської преси, яка, як відомо, цікавиться спортом не менше як політикою. Питоє

ня ускладнене настільки, що „голі ноги" торкаються жіноцтва, а не мущин. Від кількох літ увійшла зовсім інша мода. Згідно із загальною модою жінки підчас гри носили якнайкоротші спіднички, якнайбільше вирізані блюзки і то навіть без рукавів. При руханці, легкій атлетиці, гребці, плаванні реформа йшла ще далі. Одним із головних аргументів цієї реформи була гігієна, щоби до тіла мало якнайбільше доступу сонце. Тимчасом тепер чуємо про реакцію на цю гигієну. Жіноцтву кажуть підчас гри в ситківку вбирати панчохи. Так каже мораль проти гигієни. Підчас біганини, ще й у вітровий день, жіночі спідниці повівають занадто небезпечно, а досвід мішаної гри в ситківку (мущини та жінки) доказує, що така небезпека не приносить користи моралі. Одним словом у мент, коли консервативна партія у Англії програла у політиці, консервативні погляди виграють на спортовім майдані. Добре, що вплив Англії до нас не доходить. У нас гратимуть надалі в ситківку, в мяч, а навіть раммі як і досі, хто півголий, хто пів-убраний. А це преціньж одно і те саме.

— **Російській художній театр у Львові.** 9-го червня в салі Лисенка при вул. Шашкевича почине свої вистави трупа нового російського театру „Бі-Ба-Бо", під дирекцією відомого артиста петроградської сцени Андреєва-Трельського. Головна увага зосереджена на артистці О. Вігоцькій, бувшій прімадонні київських театрів. „Бі-Ба-Бо" — артистична сценка в роді варшавського „Кві про Кво", а на зразок перших театрів цього типу створених російськими режісерами „Летучої Миші", з Москви, „Синьої Птиці" з Берліна і Троіцького театру в Петрограді. Театр має власний хор, власну орхестру і власний балетик. Раніше можна купувати білети в крамниці Сайфарта, вул. Академічна 6.

— **Конкурс на приняття кандидатів** до гр.-кат. Духовної Семинарії у Львові на акад. рік 1929/30. Подання вносити до Митрополичого Ординаріяту **до 1. серпня 1929** і долучити 1) свідоцтво хрещення і миропомазання, 2) свідоцтво зрілости і всі гімназійні свідоцтва, 3) свідоцтво моральности від Уряду парохіяльного взглядно деканального, 4) заяву родичів чи опікунів, що будуть складати оплату по 8 долярів місячно за удержання, 5) точний опис життя, в ньому подати, де кандидат перебував і чим трудився від матури досі і заяву, чи задумує приняти свячення в жонатому, чи безженному стані та чи готов посвятитися місійній праці в Канаді. Примічається, що вписове на Богословську Академію виносить 2 доляри, а такса 5 долярів за семестер. 2167 1-2

# З судової салі.

**Обв. Агатон Добрянський перед судом присяглих.**

В четвер 6. червня ц. р. почалася розправа обв. Добрянського перед судом присяглих у Львові. Прокуратура обвинувачує його за злочин головної зради і проступку по думці §§ 58, 59 і 305 к. з. Розправа відбувається у малій салі (бо велика переповнена ізза процесу проти обв. інж. Павловича), яку виповнила публика по береги.

Розправі проводить як предс. ради. Ангельський. Вотують радн. Міхале і Згуральський. Обвинувачує прокуратор зі Золочева Блонський. Боронить посол д-р Степан Біляк.

**Обв. Агатон Добрянський** дістав аж два акти обвинувачення. Один від прокуратури в Золочеві за свою промову на святі М. Шашкевича на горі в Підлисю, другий від прокуратури в Стрию за свою промову на горі Маківці біля Тухлі.

Оба акти обвинувачення, побудовані на висловах і реченнях, які він мав сказати, як запевняє акт обвинувачення в своїх темпераментних промовах, виголошених принагідно на святі М. Шашкевича на горі в Підлисі і на горі Маківці. З тих висловів першої промови обв. Агатона Добрянського пробивається, як каже акт обвинувачення, велика ненависть до польської держави, наклікування українського народу до домашньої війни в Польщі і до відорвання українських земель від Польщі. Далі акт обвинувачення наводить маркантні і пророчисті, на думку прокуратора, вислови і цілі речення з промови обв. Добрянського, виголошеної на Маркіяновім святі в дні 5. серпня 1928 р. у Підлисю.

Ось вони: „Український Народе! Витаю вас з імени українських січових стрільців і формації УГА" — „Між вами знаходяться і такі, що йшли в рядах з наплечниками, яких вела у бій одна думка і сильна воля здобути волю Україні. Але не повелось здобути волю Україні. Проте до виборення незалежности українському народові доведеться пройти три етапи: 1) Українського національного освідомлення найширших верств українського народу, якого вже доконано. 2) Збройної боротьби, яку мусить звести український народ, щоби зірвати свої кайдани. 3) Зєдинення вільного українського народу в одну сильну, незалежну, українську державу зпід чотирьох (заборів) займанщин". — Тому то мав обв. Добрянський відозватися до присутньої молоді зорганізованої в „Лугах" і „Соколах" так: **„Організуйтеся і зростайте в силу. Будьте готові, бо хвилина чину недалеко!!!..**

При кінці своєї промови мав обв. Добрянський, каже акт обвинувачення, висказати ще побажання, „щоби найближчі роковини Маркіянового свята тут, на підлиській горі, відбулися при участи соток тисячів українців, але вже у вільній, сообορній і незалежній Україні".

З цих кінцевих слів промови, обв. Добрянського, заключає прокуратор, що обв. Добрянський взивав зібраних до організування збройного виступу, якого хвилина вже недалека. Ті вислови промови обв. Добрянського затямили собі добре присутні на святі представники поліції і повідомили про це свою вищу владу, опісля донесли прокураторові, який знайшов всі знамена злочину головної зради держави і підтягнув їх під приписи §§ 58 і 59 к. з.

Другий акт обвинувачення прокуратури в Стрию наводить такі кінцеві слова з промови обв. Добрянського, яку він виголосив принагідно на горі Маківці біля Тухлі в дні 28. липня 1928 р. перед великою скількістю людей: „Український нарід повинен шанувати і високо цінити власну присягу, а скинути, ламати і топтати чужу і вимушену присягу". Тим допустився, на думку прокуратора, проступку наклікування до неморальних вчинків по думці § 305 к. з.

Переслуханий обв. Агатон Добрянський заперечив свою вину і з холоднокровністю збивав тези акту обвинувачення, переходячи по черзі всі закиди акту обвинувачення.

Обв. Добрянський заявив, що головне вістря його промови на Маркіяновім святі звернене було проти насильства комуністів і більшовиків, яких з цілої душі ненавидить, бо в їх черезвичайці стратив своє здоровля. Про Польщу і польсько-українські відносини на терені східних земель Польщі не згадав ні одним словечком, чого не твердять навіть сторожі публичного спокою в своїх зізнаннях. Зазначує, що безпосередньою причиною його промови, була розмова на Маркіяновім святі з кількома людьми, крайньо лівого світогляду. Далі каже, що на початку своєї промови гостро зганив священство з тої причини, що його представників було дуже мало на святі співця Маркіяна і висловив побажання, щоби їх було більше на найближчому святі Маркіяна. Запевняє, що присутніх людей повитав лише від українських січових стрільців, бо сам ним був від першого дня їх сформування аж до 1920 р. Тому, як здисциплінований старшина, не міг витати присутніх людей в імени „формації УГА", не маючи до того ніякого навіть морального мандату і вияснює які ріжниці заходили між УСС-ами і УГА. Каже, що про ніякі етапи в своїй промові цілком не згадував. Молоді, зорганізованої в „Лугах" і „Соколах" абсолютно не наклікував до чину, як це закидає йому акт обвинувачення, лише заохочував їх до культурно-освітньої організаційної праці над собою, взиваючи при тій нагоді батьків, аби вони не ставили ніяких перешкод своїм дітям при вступі до руханково-пожарничих товариств, які відтягають молодь від деморалізації по коршмах.

Щодо вислову в своїй промові на Маківці, то запевняє, що не наклікував цілком присутніх до ломання присяги супроти Польщі, але ствердив лише сумний факт, що українці вірні присязі, яку зложили австрійському цісареві, дуже завелися, бо лише покрили своїми буйними головами землю без ніякої користи для свого народу.

**Зізнання свідків.**

Переслухані під присягою свідки прокуратури самі поліцаї, як св. Петро Мормуль, Казимир Ґерчук, староста Йосиф Яцковський зі Золочева піддержували в цілій основі тези акту обвинувачення і наводили в своїх зізнаннях навіть вислови з розмови обв. Добрянського. На питання обор. д-ра Степана Біляка, щоби ці вислови сказали по українськи, словами обвинуваченого, свідки запевнювали, що розуміють українську мову дуже добре, але таки по українськи не зацитували ніодного слова.

Знова свідки, як Марко Чучман, Микола Вацих, д-р Теодор Ваньо і св. Амброзій Березовський зізнали під присягою, що обв. Добрянський не лише не клікав присутніх людей, а головно молодь до „чину", але закликав всіх до культурно-освітньої праці, економічної і організаційної праці над собою.

Далі свідки Болеслав Журавич, Блажей Калат і Станислав Дражинський, всі поліцаї з Тухлі під присягою піддержували тези акту обвинувачення і нічого цікавого до розправи не внесли.

На тому перервано розправу до завтра.

# На марґінесі Зїзду „Рідної Школи".

Від посла д-ра Осипа Когута дістаємо таке письмо: Прошу в найближчім числі Вашого Часопису надрукувати слідуюче спростування: У „Ділі" з дня 24. травня ц. р. поміщено статтю під повищим наголовком п. посла Струтинського, в якій він між іншим, розповідаючи про перебіг Загального Зїзду „Рідної Школи", помістив також такий уступ: „Зараз на вступі один з делегатів (д-р Венґльовський з Борщева) подав до прилюдного відома заяву одного з лідерів соц.-рад. партії про необхідність розбиття Зїзду". Отже супроти того, що — як я довідався — д-р Венґльовський у тій своїй промові на Загальнім Зїзді „Р. Ш." назвав мене, як того „лідера соц.-рад. партії", котрий йому мав заявляти про необхідність розбиття Зїзду, стверджую, що заява д-ра Венґльовського є неправдива в цілій своїй основі. Натомісць правдою є, що я йому ніколи не складав жадної заяви подібного змісту як необхідність розбиття Загального Зїзду „Р. Ш." і то ні як своєї власної думки, ні як думки чи постанови Української Соціялістично-Радикальної Партії, тому що такої думки чи постанови загалом не було. Всяке противне твердження д-ра Венґльовського є взяте з воздуху. Вправді дня 20. травня, цебто в день Загального Зїзду „Р. Ш." стрінув мене припадково в „Народній Гостинниці" д-р Венґльовський у товаристві о. Комаринського з Городенки, і тут д-р Венґльовський, накидуючися мені зі своїми балачками про Зїзд „Р. Ш.", хотів очевидно вивідати мою думку про Загальний Зїзд та про тактику опозиції на ньому, однак на всі його випитування про цю справу сказав я йому, що я не є делегатом на Загальний Збір, що отже безпосередньо цею справою не заінтересований та що хіба можна догадатися про перебіг Загальних Зборів, коли на них є поставлена зміна статуту, проти котрої виступає навіть „Діло". Така була справді наша розмова про ту справу, бо поза тим оба панове тільки вихвалювали д-ра В. Кассияна в Городенці, як дуже порядну людину. Дуже дивно, як д-р Венґльовський має напоготові заяви лідерів партії, яких вони ніколи не складали. Оцінку того рода поступовання оставляю громадянству. В Богородчанах, дня 29. травня 1929.

Д-р Осип Когут.

# З „Рідної Школи".

**Свято Молоді львівських шкіл і захоронок „Рідної Школи".**

В ціли заінтересування широких круґів українського громадянства на полі фізичного виховання молоді, організує „Рідна Школа" Свято Молоді, в якому візьмуть участь ученики й ученниці всіх львівських шкіл, захоронок і виховних заведень „Рідної Школи".

Це свято відбудеться в неділю дня 9. червня ц. р. на площі Сокола-Батька у Львові. Воно зілюструє дотеперішні досягнення в ділянці фізичного виховання на терені шкільництва у нашому столичному місті.

Завдяки заходам управ наших рідношкільних заведень — поставлено справу фізичного виховання на відповідному ступні, тому програма свята є дуже ріжноманітна й богата.

Показові лекції, гімнастика тисячі нашої дітвори, змагання у грах і забавах, продукції гуртового співу, заохотять без сумніву не тільки рідню шкільної молоді, але також і українське громадянство, що розуміє вагу фізичного виховання молоді у відродженні українського народу, до участи в цьому святі.

Тому надіємося, що всі підуть на це свято, а масовою участю не тільки морально але й матеріяльно піддержать „Рідну Школу" в її змаганнях за збереження душі української дитини перед впливами чужомовної культури.

# Дописи.

**ЛУЦЬК. (Ветеринарні курси).** Луцька філія „Сільського Господаря" влаштувала ветеринарні курси, які тривали від 27. травня до 1. червня включно (6 днів). У курсах взяло участь 14 селян: з Луцького повіту — 9, Дубенського — 3, Ковельського 1 й Кремінецького 1. Курси відкрила рада філії, від імени якої витали курсантів голова В. Островський і член ради дир. О. Ковалевський. Викладали

ветерин. лікар д-р Д. Миколаєвич зі Львова й агроном філії інж. Ів. Ришавий. Крім цього прочитали по одній лекції голова В. Островський про господарський розвиток і члени ради: п. інсп. Кобилянський про значіння кооперації в господарській розбудові й п. Ковалевський — про ощадність у сіл.-господарстві й обезпечення майна, в тому числі й худоби. Наука відбувалась щодня від 8 год. вранці до 3 по пол. 1. січня переведено іспит у присутности ради філії, при чому слухачі давали дуже добрі відповіди. Всі вони одержали свідоцтва про прослухання курсів. Акт іспитів закінчився промовою голови, який закликав курсантів до поновлення одержаного знання шляхом читання відповідних книжок і до уділення цих знань братам-хліборобам. Від імени курсантів дякував раді й лекторам селянин Ст. Макарчак. На бажання курсантів зроблено спільну фотографічну знимку членів ради, лекторів і курсантів. — 16. червня Рада філії скликає конференцію рад усіх своїх 17 кружків для заслухання справоздань і обмірковання дальшої праці.

**Луччанин.**

**РОГАТИНЩИНА. (На культурному фронті).** Культурно-освітне і рідношкільне життя у нас доволі штикульгає. Вправді інформується наші централі про широку діяльність і розмах повітових і сільських українських установ, та в дійсности не все відповідає правді. От візьмім останній бурливий загальний зїзд „Рідної Школи" у Львові. Є він яскравим показчиком нездорових відносин у краю. На зїзд приїзджають делеґати провінціяльних Кружків „Р. Школи". Кружки ці звичайно істнують тільки на папері; дійсних членів з вкладками нема. І ті Кружки висилають на Загальні Зїзди — повітові чи краєвий — делеґатів, що з рідношкільними справами нічого не мають спільного, делеґатів, що в мутній воді хотілиб ловити рибку для своїх критих інтересів. Наприклад у рогатинськім повіті є Кружки, що від початків свого істнування не скликують Загальних Зборів а вкладок ніхто не складає. Коли зверталось на це увагу голові одного з таких кружків, то він заявив, що в Рогатинщині всюди те саме. Але делеґата на Загальний Зїзд цей Кружок вислав. Яким правом, спитаю? Розуміється з такого титулу явились на Загальному Зїзді делеґати від численних інших Кружків і звідси отсей прикрий вислід Зїзду. Тому необхідним є перевірити всі Кружки в краю і то від Гол. Управи та її силами, бо часами повітова орґанізація така сама — як згаданий Кружок. По провіренні фактичного стану на місцях, слід зробити все, щоби такі нездорові відносини уздоровити, а тоді слідуючий Зїзд „Рідної Школи" буде мати цілком відмінний характер від цьогорічного.

**Член „Рідної Школи".**

**БУРШТИНЩИНА. (Організаційний рух.)** В неділю дня 19-го травня ц. р. відбулося посольське справоздавче віче в Мартинові Новім рогатинського повіту. У вічу взяли громадну участь селяни з Мартинова Старого і Нового, Тенетник, Суботова, Вигівки і Сівки Войнилівської. Звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації здав посол Степан Кузик. На вічу було присутних 11 поліцаїв з постерунків Букачівці і Бурштин. Слід зазначити, що вічем були дуже зацікавлені жінки, бо мала прибути сенаторка Олена Кисілевська, яка одначе наслідком недуги не приїхала. Віче мало зразу відбутися під голим небом, та коли став падати рясний дощ і посол Кузик почав промовляти в хаті, тоді представник влади, новопризначений староста п. Бальмені зажадав, щоби віче відбувалося під голим небом, бо в противному разі він віче розвяже, але остаточно дався якось переконати, що не має рації. Місцеве „пшиспособене войскове" було чомусь сконсиґноване, але не мало нагоди виказати своєї муштрової справности, бо віче відбувалося зовсім спокійно. Віче покінчилося ухваленням повного довіря Українській Парляментарній Репрезентації за дотеперішню діяльність та відспіванням національного гимну.

## Зі спортового життя.

### Легкоатлетичні змагання спорт. клюбів львівського округа.

Подаємо до відома, що в суботу дня 8. червня ц. р. в год. 5. по пол. і в неділю дня 9. червня в год. 8·30 рано відбудуться на площі „Сокола-Батька" легко-атлетичні змагання спортових клюбів львівського округа.

Програма змагань: I. жінки: біг на 60 м., скок в даль і в гору, мет диском, ратищем і кулею; II. мущини: біги на 100, 200, 400, 800 і 1500 м., скоки в даль, в гору і жердкою, диск, ратище, куля, ґінці 4 × 100 м.

**Рада У. С. С.**

### З діяльности У. С. К. „Беркут" в Перемишлі.

Спортовий сезон почав Клюб так, як кожного року дня 30. березня спортово-руханковим вечером.

Дня 28. квітня розіграла дружина копаного мяча Клюбу в Радимні змагання з тамошньою дружиною „Сокул" з вислідом 0 : 2, в користь дружини „Сокул".

В понеділок, дня 6. травня ц. р. відбулися змагання в копаному мячі з новооснованим У. С. К. „Лев", з вислідом 6 : 1 в користь „Беркут-а".

Цьогож дня відбувся біг навпростець на 2 і пів км. з такими осягами: I. Сало „Беркут" 3 : 53, II. Грицияк 20 м. за I. „Лев", III. Ступак „Лев", IV. Музика „Беркут". До бігу ставало 12 змагунів.

На день 2 червня приготовляється День Українського Спортовця.

## Нові книжки й журнали.

**Літературно-Науковий Вістник.** Річник XXVIII. Книжка VI. за червень. Львів, 1929. Зміст: Ол. Бабій: Ніцше; Весняне; Л. Ромен: Арсенові Карі; Улас Самчук: Мадонна цвітучого саду; Л. Мосендз: Гірський сонет; Ю. Косач: Кінець отамана Козиря; Москалівщина; Джон Голсворті: Два погляди; І. Розвадовський: За кратами чрезвичайки; Ар. Кара: Усобиці; Юр. Колярд: Спогади юнацьких днів; Е. Ю. Пеленський: Старі поети нової доби; М. Рильський: Буває день; А. де Монзі: Пульс доби; Проф. О. Мицюк: Недуга сільської Франції; М. Доленґо: Останні дні; Е. Ешмед Бартлет: Російська загадка; М. Богданович: Пугач; Д. Донцов: Жанна д' Арк; О. Бабій: Гра; Характерник: „Українізація"; Л. Мосендз: Поворіт; Ф. Шредер: Оптимізм як життєва сила; Бібліоґрафія; Нові книжки.

**„Нова Хата"**, журнал для плекання домашньої культури. Виходить раз у місяць. Рік V. Ч. 7. Львів, червень 1929. Зміст: А. Зарембський: Подільська кераміка; А. Т-а: Кілька слів про Жанну д' Арк; Ст. Чижович: „Із поїздки на Україну"; Киричинський: Постаті римлянок в останні часи республики; О. З.: Жіночі конґреси; Жіночі фахові школи; І. М. П.: Кооператива „Українське народне мистецтво"; Ріжні вісти; Спорт плавання; Нові книжки; Моди; Ручні роботи; Д-р С. Парфанович: Гігієна жінки; Приписи; Практичні поради; Жертви на памятник М. Примівної; Ґарін: Діточі літа Тьоми; Ілюстрації.

**„Катальог"** другої вистави українського мистецького гуртка „Спокій". Варшава, травень 1929. Видане на гарному папері з репродукціями образів. Форм. 8°.

## Жертви на оселю робітників пера.

Виказ ч. 21.

**На заклик „Т-ва письменників і журналістів ім. Ів. Франка" зложили дальше на оселю українських робітників пера в Ямнім: 363) Іван Чернявський, Коломия 25 зол., 364) Теодозій Будзиновський, Добромиль 20 зол., 365) д-р Микола Николайчук, Надвірна 10 зол., 366) д-р Петро Войтович, Перемишль 10 зол., 367) о. Ю. Боберський, Яблониця 3 зол., 368) Осип Марків, Станиславів 10 зол., 369) д-р Петро Рогдяк, Косів 10 зол., 370) д-р Володимир Ривак, Львів 10 зол., 371) Микола Граб, Брюсель 10 бельг. франк. і кличе на таку саму суму: А. Куценка, М. Петровича, Дм. Андрієвського та Я. Олексіюка, всіх у Брюселі), 372) Богдан Загайкевич, Перемишль 5 зол.**

Жертви проситься пересилати і складати в Земельнім Банку, Львів, Словацького 14, або в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10, II. пов.

# ОГОЛОШЕННЯ

## Театри.

**Великий Міський Театр:**

Пятниця 7-го, г. 7·30 веч. „Сила призначення".

Субота 8-го, г. 7·30 веч. „Барон Кіґель" оперетка (премієра).

**Малий Театр:**

Пятниця 7-го, г. 7·30 веч. „Сильвія купує собі мужа", комедія А. Енгля (премієра).

Субота 8-го, г. 7·30 веч. „Сильвія купує собі мужа".

## Кіна.

„Аполльо": „Одна ніч у Льондоні".

„Кольосеум": „Вовк і шакалі" (Рінтінтін) і дві комедії.

„Лев": „В лямпартових кігтях" (Біллі Дов і „1001 пригода".

„Люна": „Піковий туз" (усі серії).

„Марусенька": „Підводне човно".

„Оаза": „Тореадорова любка" (Дольорес дель Ріо).

„Палас": „Любов дівчини з мюзикголу" і „Нестерпна Фіфі".

„Пан": „Передпекло" Запольської.

„Пасаж": „Під маскою бандита" (Том Мікс) і Гомонтів тиждень.

„Утіха": „Людина з минувшиною" (Конрад Вайдт).

„Фатаморгана": „Богині спокус" і „13. година" (Дж. Берімор).

„Химера": „Венера за параваном".

## Програма радіо.

Субота 8-го.

**Льондон** (358). 22·35. Радіокабарет.

**Париж** (1744). 21·15. Популярний концерт.

**Берлін** (475,4) 20·30. Легка музика.

**В день** (519,9) 17·30. Камерний концерт 20·00. Концерт Академії Шубертівського Союзу.

**Кенігсвустергавзен** (1648,3). 21·00. Скрипка і фортепян.

**Давентрі** 482,3 22·00. Симфонічний концерт з Бірмінгем.

**Рим** 443,8). 21·00. Військова музика.

**Мілано** (504,2). 20·30. Музична вечірна.

**Ленінград** (1000). 19·00. Опера або оперетка.

**Москва** (825) 18·00. Сільський концерт.

**Харків** (16·80) 17·00. Камерний концерт.

**Київ** (775). 20·00. Концерт з Фільгармонії.

**Прага** (343,2). 20·00. Симфонічний російський концерт.

**Варшава** (1395,1) 20·30. Популярний концерт; орхестра Фільгармонії.

**Познань** (339,8) 10·15. Музична інтерлюдія; мандоліністи.

**Лянгенберг** (462,2). 20·00. Вечір пісень.

**Будапешт** (545). 21·45. Смичковий концерт і циганська музика.

## ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

**Замісць квітів** на домовину бл. п. Василя Тимуша, що помер дня 5. VI. ц. р. зложив інж. Арнольд Фішлер в Центробанку квоту зол. 4 — на Добродійний Комітет Львівських Економічних Установ. 2176 1—1

**Вступні іспити** в Приватній жіночій гімназії „Українського Інститута для дівчат" з повними правами державних гімназій — в Перемишлі — відбудуться: до I. кляси дня 28. червня, до клас II—VII дня 27. і 28. червня ц. р. — Зголошення день перед іспитом або вчасніше. Учениці гімназії знайдуть приміщення у взірцево уладженому Інституті Товариства, будинок якого лучиться з гімназією. — **Управа гімназії.** 2169 2—2

**Львівська Філія Українського** Краєвого Товариства охорони дітей і опіки над молодою улаштовує в неділю дня 9. червня відчит д-ра Олександра Барвінського: Нові охоронні щіплення проти туберкульози. Щіплення проф. Фрідманна. Саля „Української Бесіди" (вул. Рутовського ч. 22) поч. о год. 12. в полудне. Вступ за добровільними датками.

## ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

**П**ЛАТИМО високі ціни за золото, брилянти і перли Домбровскі-Розважевскі, Львів, (Готель Жоржа), вул. Академічна ч. 2. — Оцінка безплатно. 1356 56—?

**П**ІДЛЮТЕ-КАМЯНЕЦЬ. Від дня 1 липня до винайму кімнати з удержанням. — Зголошення до дня 15 червня Ольга Чапельська, Дрогобич, вул. Стрийська. 2177 1—1

**І**НТЕЛІГЕНТНА жінка середніх літ, що займеться цілою домашньою і ріжньою господаркою та кухнею, пошукує місця. — Листи до Адміністрації „Діла" для Н. Ф. 2175 1—1

**Г**ОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони звісна фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5.



За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10